

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Cavssini Trecensis, E Societate Iesv, De Eloqventia
Sacra Et Hvmana Libri XVI**

Caussin, Nicolas

Coloniae Agrippinae, 1634

26. De Demosthenica Figurarum tractatione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70090](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70090)

Transitiones.

Verrina 3. nu. 155. Cognoscite aliud hominis in re vetere, &c.
 Ibidem, n. 123. Superbia verò qua fuerit, quis ignorat, &c.
 Pro Rosc. Amer. n. 66. Quapropter vòs oro, &c.
 Pro Marcell. n. 21. Nunc verò venio ad grauissimam, &c.
 Verrina 3. nu. 42. Nolite quæso, Iudices breuitate orationis, &c.
 Verrina 3. n. 103. Verùm ad illam iam veniamus, &c.
 Verrina 4. n. 34. Quantam potestatem habuerit, videtis, quas res, &c.

Verrina 5. nu. 10. Superiore omni oratione perattentos vestros animos habuimus, &c.

De Demosthenica figurarum tractatione.

CAPVT XXXVI.

Demosthenes in tractatione figurarum contenti grauis est, & varius: non habet illud quidem genus molle, & declamatorium, quod otiosis auribus adblandiatur: sed totus ferme est in *πρακτικῶ*, in quo certè vim habet prope incredibilem, quod hæc è multis pauca satis indicabunt.

INTERROGATIO.

Quis vsus interrogationis apud Demosthenem.

Sæpe vsitur hac figura, dum vult aliquid insinuare mentibus: & interrogat se, & suspendit animos: deinde responder.

Οχι χαλῶς ἔχειν ἠγθῆμαι. διὰ τῆς δὲ μοι δοκεῖ πάντῃ ὅσα ἀνείπει τις ὑπὲρ τέτων, ἐκείνη μὲν ἔχειν φιλομίσαν ἑαυτῶν, ἢ οὐχὶ χαλῶς πεπραχέναι. Ὁ μὲν γὰρ ὅσα πλείονα ὑπὲρ τὴν ἀξίαν ἀποποίηται ἑαυτῷ, τόσῃτα δαυμαστότερον παρὰ πάντα νομίζεται. ὅμως ἢ ὅσα χείρον ἢ προσήκει κέρησθαι τοῖς πράγμασι, τόσῃτα πλείονα ἀσχύνειν ὀφλήκαται. Ταῦτα μὲν οὖν παραλείψα.

Non consultum esse existimo: quoniam breuius quia quicquid ea de re dixeris, id vt ei aliquid afferre laudis, sic à nobis non praeclare ad ministratum esse videatur, quo enim is plura supra dignitatem suam gessit, eo admirabilior apud omnes habetur. Vos quanto deterioris, quam decuerat, vsi rebus estis; tantò maiorem agnominiã suscepistis. Hæc igitur omittam.

SYNAETHROISMVS.

Animaduerte hic orationis vibratam celeritatem.

Philippum dices, quasi torrentem effusum rari, & Gracia vrbes inuoluere mira velocitate.

Ηρῶ ἀγαλογίζεταί τις ὀμνῶν, ὡ ἀνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ θεωρεῖ τὸν βόσπορον διδρμύλας γέγονεν, ἀδελφὸς ὦν κατ' ἀρχὰς φιλιππῶ τὸ παρῶτον Ἀμφίπολιν λαβὼν, μετὰ ταῦτα Πύδνα, Πάλιν πευπύδαμα, μετὰ τὴν αὐτῆς, εἶτα Θεσσαλίας ἐπιβῆ, κατὰ

NVMQVIS vestrum cogitat, Athenienses, & spectat, quemadmodum magnus euaserit, infirmus cum esset initio Philippus? Primum Amphipoli capta, postea Pydna, mox Potidæa; denique Methone, postremo Thessaliam inuasit. Demum, quum Phelias, Pagalas, Maguciam, omnia suo arbitratu

COM.

ταῦτα Φερῆς, Παρσάδος, Μαγνήταρ, πάντ' ἔμ
ἐβόλετο εὐξέπεισαι, Ἰσκιόρ, ὡχέτ' εἰς Οὐράκη, αἰτ'
ἐκεί τοὺς ῥι' ἐβαλίον, τοὺς ἡ χριτασῆσας, Ἰβ-
σιλέωρ, ἠδὲ νησε' πάλιν φάττας, ὅτκ' ἐπὶ τὸ φε-
δομῆν ἀπέκλινερ, ἀλλ' εὐθὺς ὀλιυβίσις ἐπεχέρη-
σε τὰς δ' ἐπ' Ἰλλυρίοις, καὶ Παφονας αὐτῷ, καὶ πρὸς
ἀρύμδαρ, καὶ ὅπκτις ἀν εἰποι.

composuisset, in Thraciam abijt. Deinde ibi,
Regibus alijs eieclis, alijs constitutis, in
morbum incidit: ex eo paululum recreatus,
non ad focordiam se deflexit, sed statim O-
lynthios est aggressus. Bius autem in Illy-
rios, & Paones, & aduersus A-
rymbam, & quod
non.

PROLEPSIS.

Prolepses habet frequentes, est enim pugnax rationibus, & in aliorum subodorandis,
refellendis, obiectionibus sagax & industrius.

ΤΙ οὖν τῆς ἀν, εἶπει, ταῦτα λέγεις ὑμῖν νῦρ,
ἵνα γινῶτε, ὡ ἀνδρες Αθλιναῖοι, καὶ ἀμῶδηδε
ἀμρότερα, καὶ τὸ πορτεδορ κατέχερσον οἰεῖ ἡ τῶρ
πραγματάων, ὡς ἀλυσιτελέ. Καὶ τὴν φιλοπραγ-
μοσύνην, ἢ πιδὸς ἀπαλίας χρῆται, καὶ συζῆ φίλιπ-
πῶ. ὑφ' ἧς ὅτκ' ἐστὶ ὅπκας ἀγαπήσας τοῖς πε-
πραγαμένοις ἡσυχίαν σχῆσαι.

Quid ergo, inquiet aliquis, ista nobis com-
memotas nunc? Vtrumque, ut cognoscat-
tis, Athenienses, & sentiat, tum proijcere
singulatim semper aliquid rerum, quam non
expediat: tum perpetuam in rebus gerendis
alacritatem, qua erga omnes Philippus utitur:
præ qua fieri non poterit, ut rebus gestis
contentus, in otio se con-
tineat.

ALIUD EXEMPLVM PROLEPSEOS.

ΤΟ μὲν οὖν ὀπιτημῶν, ἴσας φήσασιν ἀρ
ῥαῶιοι, καὶ παντός εἶναι, τὸ δ' ὑπὲρ τῆ
παρόντων, ὅτε δὲ πρῶτῃν, ἀποφαίνεσθαι,
τῶτ' εἶναι συμβέλλει. Ἐγὼ ἡ ὅτκ' ἀγνώσ μέρ, ὡ
ἀνδρες Αθλιναῖοι, τῶδ' ὀτε πολλὰ κίς ὑμῖς οὐ τοῖς
ἐπίσας, ἀλλὰ τοῖς ὑσάτῃς περὶ τῆν πραγμά-
των εἰπόντας, ἐν ὀργῇ ποιεῖσθε, ἀν ἡ μὴ καλὰ
γινάμειν ἐκεί. οὐ μὲν οἰμαῖ γε εἶμ, τὴν ἰδίαν
ἀσφάλειαν σκοπεῖν δ' ὑποσεῖλαιδορ.

A C reprehendere quidem, dixerit forsan ali-
quis esse facile, & cuiusvis: quid autem de
his rebus statuendum sit, pronuntiare, id esse
confidarij. Ego verò, quanquam illud non
ignoro, sæpè vos, non ijs, qui sunt in culpa, sed
his, qui postremi sententiam dixerint, irasci,
ubi quid ex sententia non euenerit: non ta-
men arbitror meæ priuata salutis ita haben-
dam esse mihi rationem, ut quicquam dissi-
mulem, quod è re vestra futurum esse du-
cam.

MEOSIS.

Tanta industria plerumque vituperat, ut videatur rem minuere; callidè tamen
auget, nam prætexu istius moderationis altius imprimat vulnus.

Vide, quàm molliter agit. dices eum Philippo parcere, satis tamen indicat eum in hoc
astu se superfundentis fortune, praua qualibet posse committere.

ὀμηθ. Αἱ ἀνδρῶν ὀβριεῖς, ὡς φασί, καὶ μὲ
δὲ οὐδὲν ἄπιστον ἴσας. τὸ γὰρ εὐ πρῶτ.

ET homo importunus est, ut aiunt: neque
profectò id incredibile fortassis est: nam

γενεαρχα την αξιαμ, αφρημη τε χακως φρο-
νεν τοις γινεσται.

res secundiores, quam pat est, temeritatis oc-
casionem incautus praebent.

SUBJECTIO.

Subiectiones contortas amat, & pugnaces, quae tota rigeant a-
culeis rationum.

Thyrb. 1. **H**Ν ἢ ἐκεῖνα Φίλιππος λάβη, πῶς αὐτὸν
ἐπικαλοῦσαι δεῦρο βάλιζαι; Θηβαῖοι; μὴ
λίαν παρὸν εἰπὲν ἢ, καὶ σιωπῆσθαι ἐπιτόμιος.
ἀλλὰ Φωκίαι, οἱ τῆν οἰκίαν οὐχ οἰοῖτε ὄντες φυ-
λάττειν, ἐὰν μὴ βουθῆτη ἡ οὐκίαι. ἢ ἀλλοῦ ἕσσι;
ἀλλ' ὦ τῶν οὐχὶ βελησελαμ.

SIN illa Philippus occuparit: quis eum portō
huc ire prohibebit? Thebani? ne sit dictū
acerbius, etiam expedire vnā irrupent. An
Phocenses? qui ne sua quidem sine vestris au-
xilijis tueri possunt. Aut alius quispiam?
at hercule, no-
let.

EXAGGERATIO CLADIS BELLICAE.

In exaggerando non est verbositas, sed de industria concidit orationem,
& ut Timantes in tabulis, plura relinquit cogitan-
da, quam pingit.

Thyrb. 1. **E**Ι ἢ δὴ πόλεμος ἔσσι; πόσα χρή νομισσα
ζημιωθήσεσθα; καὶ πρὸς τίς ἢ ὕβρις. Ἐκ ἢ
τῶν παραγμάτων ἀπὸ τῆς, εὐδαιμονίας ἐλάττωσθαι
μίας, τοῖς γε σώφροσι.

QUOD si quae hostiles copiae venerint: quan-
tae clades erunt metuenda: accedet proter-
uitas, atque insuper ipsius rei dedecus: quod
nullo minus est detrimento, sanis quidem ho-
minibus.

EPIPILEXIS.

Thyrb. 3. **H**φραστάτω ἔμοι παραλῶν, πῶς ἐλ-
λοθεν ἰσχυρὸς γέγονεν, ἢ παρ' ἡμῶν αὐτῶν,
Φίλιππος; ἀλλ' ὦ τὰν, εἰ ταῦτα φάνησιν, τὰ γ'
οἱ αὐτῆ τῆ πόλεως νῦν ἀμεινονέχου; καὶ ἢ ἀν ἔσσι
εἰπένεχοι; τὰς ἐπαλξίαις ἀσκονίωσθαι, καὶ τὰς
ὀδοῖς ἀσβησικευάσθαι, καὶ κρήνας, καὶ λίμνας; ἀ-
ποβλέψατε δὴ πρὸς τοὺς τὰ τοιαῦτα πόλι λευ-
κόμενος; ὡς οἱ μὲν πτωχῶν πλείστοι γεγονόσιν,
οἱ δὲ ἀδύτων ἐπιμοι, εἶνοι ἢ τὰς ἰδίας τῶν δη-
μοσίων οἰκοδομημάτων σεμνοτέραις εἰσι χαλσο-
κευασμένοι. ὅπως τὰ τῶν πόλεως ἐλάττω γέγο-
νε, τοσάτω τὰ τῶν πτωχῶν. ἢ ἢ τὸ πάλιν ἀ-
λον τῶν τῶν, καὶ τὴν πόλιν ἀπαιτῶν, εἶχε χαλῶς τὸ.

ALIO qu: progrediatur aliquis, & mihi di-
cari vnde, nisi per nosmetipsos, ita sint au-
cta opes Philippi? Sed heus tu, si vitiosa haec
sunt, at urbanarum rerum status est melior.
Ecquid autem dici queat? num propugnacula,
quae te studio inducimus? & viae, quas refici-
mus? & fontes? & rugae? Eos quae so intuemini,
quorum haec acta sunt in Republica: quorum
alij mendicis facti sunt diuites, alij ex obscu-
ris clari, nonnulli priuatas aedes publicis sub-
structionibus splendiores compararunt: &
quantō res publica plus detrimenti capiat, tan-
to res istarum factae sunt ampliores. Quae igitur
causa est horum omnium? & cur tandem te
omnia tuae praecclare habuerunt, & nunc haud
recte? Primum, quod & populus, cum ipse
ipili.

τε καὶ τὸν οὐρανὸν ὁρῶντες, ὅτε τὸ ἰσχυρότατον καὶ ἁριστά-
 τευσε πολὺν χρόνον ὁ δῆμος, διαπονήσας τὴν πο-
 λιτευόμενον ἦν, καὶ κύριον αὐτοῦ ἀπαύσαντες τὴν ἀ-
 γαθότητα, καὶ ἀγαθὸν ἦν, παρὰ τὸ ἴδιον, τὴν ἀ-
 γαθότητα, καὶ ἡμῶν, καὶ ἀρχῆς, καὶ ἀγαθῶν πνεύ-
 ματι λαβέμεν. τὸν δὲ τούτων κίριον ἰσχυρῶς ἀγα-
 θῶν οἱ πολίτευόμενοι, καὶ διὰ τὴν ἀπαύσαντες πρῶ-
 τος ἡμῶν καὶ ὁ δῆμος ἐκνευρομένοι, καὶ περιηρη-
 μένοι χρήματα, συμμάχους, ἐπὶ ἡμέτερον καὶ προ-
 σθῆκας μέρει γεγέννησθε, ἀγαθῶν ἑάν μὴ ἀδε-
 δῶσι θεωρηθῶν ἡμῶν, ἢ βαρῆα πειμνῶσιν ὁδῶν·
 καὶ τὸ πάντων ἀναδρότατον, τὴν ἡμετέραν αὐτῶν
 χάριν ἀποφραδέμεν οἱ δὲ ἐπὶ αὐτῆς πόλει καθεύ-
 ξάντες ἡμῶν, ἐπάγροντες τὰ πάντα, καὶ ἕβαστέ-
 νουσι, χειροθῆτες αὐτοῖς ποιήσεις. ἐπεὶ δὲ οὐδὲ ποί-
 οῖμαι, μέγα καὶ πεινῶν φρόνημα λαβέμεν, μη-
 χρὰ καὶ φαῦλα πρᾶξιαι. ἐπεὶ ἅπτα γὰρ
 ἀνὰ τὰ ἐπιτηδεύματα τὴν ἀνθρώπων ἡ, τοῖσιν ἀ-
 γνάγῃ καὶ φρόνημα ἔχοντα ἄντα. μὰ τὴν Διὸς ἡ-
 ῥα, ὅτε ἀνὰ δαυμάσται, εἰ μείζων ἐπὶ νόμῳ ἡμοῖ
 γένετο παρ' ἡμῶν βλάβη, τὴν πεποιθότων αὐτῶν
 γενέσθαι· οὐδὲ γὰρ παρῆσι αὐτῶν περιπύλων αἰεὶ
 παρ' ἡμῶν ἔστιν· ἀλλ' ἔγωγε, ὅτε καὶ τὸν γέγονε,
 δαυμάτω, ἐάν οὐδ' ἀλλὰ τὸν γ' ἢ ἀπαλλαγήντες
 τῶν τῶν ἐδῶν ἐβελήσῃτε στρατεύσασθαι, καὶ πρᾶξι-
 τιν ἀγῶν ἡμῶν αὐτῶν, καὶ τῶν περιουσιῶν, τῶν οἰ-
 κει τῶν αὐτῶν ἀφορμῶν ἐπὶ τὰ ἔξω τῶν ἀγαθῶν, χη-
 σῆσθε, ἴσως ἀνίσως, ἢ ἀνδρες Ἀθηναῖοι, τέλει-
 ῆ καὶ μέγα κλῆσταιθε ἀγαθῶν, καὶ τὴν τοῖσιν ἡ-
 λημάτων ἀπαλλαγήντες, ἢ τοῖς ἀσθενέσι πα-
 ρὰ τῶν ἰσχυρῶν στήθεις διδομένους ἔσθε, καὶ γὰρ οὐτε
 ἰσχυρὸν ἔχοντες ἐπὶ ἡμῶν, οὐτ' ἀποβήσκειν ἔσθε, καὶ
 ταῦτα ἀνεμῶσιν ἡμῶν, ἵστε τοσαῦτα ἔσθιν,
 ὡς ἀφείλειαν ἔχειν τὰ διαρκῆ, οὐτ' ἀπογνώσας
 ἄλλο τι πρᾶξιαι ἔσθε. ἀλλ' ἐστὶ ταῦτα τὴν ἑκάστω
 λαβόμεναι ἡμῶν ἐπαυσιαν.

militare auderet, dominus erat magistratum,
 & bona omnia in sua potestate habebat: & bene
 secum agi putabant ceteri omnes, si a po-
 pulo, & magistratum, & honorem, & benefi-
 cium aliquod consecuti essent. Nunc contra,
 bona omnia in potestate sunt magistratum,
 & per hos geruntur omnia: vos populus ener-
 uati, & spoliati pecunia, socijs, famuli, & ad-
 ditamenti vicem obtinetis: contenti theatriali
 pecunia, quam isti vobis impertunt: aut buc-
 culis, si quas fortè miserint. Et, quod est om-
 nium ignavissimum, cum ea vobis dantur, ve-
 stia quæ sunt, gratiam etiam habetis, quasi be-
 neficia in vos conferantur. Qui verò vos in
 hanc urbem, tanquam carcerem includere, ad
 talia vos alliciunt, & cicutant, ut vos ad nutum
 paratos habeant. Neque verò mea quidem
 sententia fieri inquam potest, ut magnos, &
 generosos animos sumant ijs qui parvis, & vi-
 libus rebus occupantur. Nam qualiacunque
 hominum studia fuerint, talibus eos & ani-
 mis esse præditos necesse est. Hæc medijs fi-
 dius, haud mirabor, si mihi qui dixim, plus
 apud vos noecerint, quam ijs, qui ea fecerunt.
 Neque enim semper apud vos omnibus de re-
 bus liberè loqui licet, idque ego, vel nunc si-
 cuisse miror. Quod si nunc saltem, moribus
 istis relictis, militare voletis, & agere pro ve-
 stra dignitate, atque istis domesticis opibus,
 velut instrumentis utemini, ad externa bona
 comparanda, fortassis, Athenienses, fortassis
 perfectum aliquod, & magnum bonum con-
 sequemini, talibus lucellis repudiatis, quæ
 cum cibis, quos dant ægrotis medici, conferri
 possunt. Etenim, ut illi neque vires augent,
 neque emori patiuntur: sic & ista, quæ vos
 nunc percipitis, neque tanta sunt, ut iustam
 utilitatem aliquam afferant: neque vos
 ijs despectis, ad alia conuerti pa-
 tiuntur, sed alimenta sunt
 vestrum omnium
 socordia.

ITEM EPILEXIS BREVIS, ET MORDAX.

Flumen magnæ mentis est hæc oratio.

Ὁ μὰ τὸν Δία, καὶ τοὺς ἄλλους θεούς, οὐ
 δύνασθε ἡμῶν ποιῆσαι, οὐδὲ βέβλη-

Quod, iam me amet Iupiter alijque Dij,
 neque potestis vos facere, neque vultis:
 X x 2 sed

δι' ἑμ' εἰς τὸ ἀφίχθε μαρτίας, ἢ παρανοίας, ἢ οὐκ ἔχω τί λέγω, (πολλὰ κίς γὰρ ἐμοὶ γέπει-
 λήθε, καὶ τὸ τοσοῦτον, μή τι δαμόνιον τὰ
 πράγματα ἐλαύν) ὡς λοιδορίας, ἢ φθόνου, ἢ
 σκώμματος. Ἐνεκ' ἢ ἢς λέγει ἄν τὸ χηρὸν αἰτίας
 ἀνθρώπων μεθυσθῆς, (ὡν οὐδ' ἂν ἀρηθρίων ἐλασι ὡς
 οὐκ εἴτι τοιοῦτοι), ἔγειν κελύετε, καὶ γελᾶτε ἀμ-
 λισι λοιδορηθῶσι, καὶ οὐχὶ τὸ τοσοῦτον, καὶ περ
 ὀνδρείου, ἀλλὰ καὶ μὲν πλείονι ἄσφαλείας πο-
 λιτείας δαί, ἐπ' ἀρχατέτοις, ἢ τῆς ὑπὲρ ὀμῶν λέ-
 γουσι.

sed in eam stultitiam venistis, aut delirium,
 aut nescio quid dicam (sæpe enim illud etiam
 veteri mihi subit, ne quod nomen res agiter)
 ut conuitij, aut inuidiæ, aut dicerij gratia,
 quæcunque vobis causa in mentem incidit;
 homines mercenarios, quorum quidam haud
 negaturi sunt se esse tales, dicere iubeatis: &
 rideatis, si quibus conuitia fecerint. Nequa-
 dum hoc graue est, quanquam graue: sed & il-
 lud eis dedistis, ut minore cum periculo.
 Rempubl. gerant, quam vestri de-
 fensores.

ITEM OBLURGATIO.

In qua descriptio antiquorum morum, quos cum nouis comparat.

Si comparentur ea, quæ Socrates habet in eodem argumento, venationis videbuntur, & ludorum: hæc iusti praelij.

Olinth. 37.

ΕΚείνοι τοίνυν οἷς ἐχαρίζοντο οἱ λέγοντες,
 οὐδὲ φίλοιον αὐτοῖς ὡσπερ ὑμᾶς αὐται
 νῦν, ἀπὲρ μὲν καὶ ἐπὶ κοινὰ ἐπὶ τῶν Ἑλλήνων ἤρξαν
 ἐκόντων, πλείω δὲ ἢ μύρια τάλαντα εἰς τὴν ἀκρό-
 πολιν σιωνήζον ὑπῆκουσε ἢ δ' ταῦτα ἔχων τὸν
 χάρακ' αὐτοῖς βασιλεῖς, ὡσπερ ἔστι προσήκορον,
 βάρβαρον Ἑλλητι. πολλὰ δὲ καὶ χεῖρα, καὶ περὶ
 καὶ ναυμαχοῦντες ἔσταν Ἰσπρακα αὐτοὶ στρα-
 τεύομενοι, μόνοι δ' ἀνθρώπων, κρείττω τὴν ἐπὶ
 τοῖς ἔργοις δόξαν τῶν φρονιτῶν κατὰ λόγον.
 ἐπὶ δὲ τῶν Ἑλλήνων ἦσαν τοιοῦτοι. οὐδὲ
 τοῖς κατὰ τὴν πόλιν αὐτῆν, δεῖσα δὲ ὅποιοι ἐμ-
 τε τῆς κ' ἡμεῖς, καὶ τῆς ἰδίας, δημοσίᾳ μὲν τοίνυν
 οἰκδομήματα, καὶ κάλλη τοιαῦτα, καὶ τοσαῦτα
 κατεσκευάσαν ἡμῖν ἑρῶν, καὶ τῶν ἐπὶ τῶν
 ἀναλημάτων, ὡς μὴ ἐνὶ τῶν ὀπιγρομένων
 ὑπερβολὴν λελεῖσθαι. ἰδία δὲ οὕτω σώφρονες ἦσαν,
 καὶ σφῶρα οὐ τῶ τῆς πολιτείας ἦθει μένοντες,
 ὡς ἐπὶ ἀριστέϊα, καὶ τὴν Μιλτιάδου, καὶ τῆν
 τότε λαμπρῶν οἰκίαν εἰ περ ἄρα οἶδεν ὀμῶν ἐ-
 ποῖά ποτ' ἐστίν, οἱ ἄ τῆς τῶ γέγονι. οὐδὲν σεμ-
 νοτέρων οὐσαμ. οὐ γὰρ εἰς περιστάσι ἐπράττετο
 αὐτοῖς τὰ τ' ἡμεῖς, ἀλλὰ τὸ κοινὸν αὐξάνει κα-

illi igitur, quibus non adlabantur Oratores,
 quos non ita amabant, ut vos isti nunc quin-
 que & sexaginta annos Græcis volentibus
 imperarunt: amplius decies mille talenta in
 arcem congesserunt, & regem istius provincie
 dicto audientem habuerunt, sicut æquum est
 parere Græcis barbarum: & multa præclara-
 que trophæa terra, marique parta erexerunt,
 cum ipsi militarent, & soli mortalium eam re-
 rum gestarum gloriam, ad quam nullus inui-
 diæ pateret aditus, reliquerunt. Ac in tuenda
 Græcia fuere tales. In ipsa verò vrbe, spectare
 quales & publicis, & priuatis in rebus se præ-
 buerint. Publicè igitur ædificia, & ornamenta
 talia, & tanta instruxere nobis sanorum, &
 quæ his continentur donariorum, ut nihil ad-
 di possit à postetis ad illorum excellentiam.
 Priuatim autem ad eodem modesti fuerunt, & tan-
 ta cura instituti in Reipub. obseruauerunt, ut si
 quis fortè vest. ùm Aristidis, & Milciadis, &
 illius ætatis illustrium hominum ædes nouit,
 cuiusmodi sint, vicini ædibus nihilo esse
 splendiores videat. Neque enim rei fami-
 liaris amplificandæ gratia Rempublicam ge-
 rebant, sed quisque sibi rem communem au-
 gendam esse putabat. Cum autem res Græco-
 rum fideliter, religionem Deorum immorta-
 lium pie, commercia inter ipsos æquabiliter
 admi-

σος ἔπειτα εἶν' ἐκ τῶν τὰ μὲν ἑλληνικὰ πεισθεὶς, τὰ δὲ παρὰ τοῦ θεοῦ εὐσεβῆς, τὰ δὲ οἱ αὐτοὶ ἰσως διακίμω, μετὰ τὴν εὐσεβείαν τοῦ εὐδαιμονίαρ, τότε μὲν δὴ πῶτον τὸν πρόπον εἶχε τὰ πράγματα ἐκείνοις χωρμένοις, οὐκ ἔπειτα, παρὰ τῆς.

administrarent, non iniuria magnam sibi sollicitatem pepererunt: Tunc igitur ad hunc modum, dum illi, quos dixi, summa Reipublicæ præerant, se res habuerunt.

(Deinde ad sua tempora descendit)

Philipp. 3.

Nυνὶ δὲ πῶς ὑμῖν ὑπὸ τῶν χριστῶν τῶν νῦν πραγμάτων εἶχε, ἀρα γε δουλείας, καὶ παρὰ πλεονεξίας; καὶ τὰ μὲν ἄλλα σιωπῶ, πολλὰ δὲ ἔχων ἄπειμα, ἀλλ' ὅσης ἀπαλῆς ὄρατε ἐρημίας ἐπιλημένοι, καὶ λακεδαίμονιαν ἢ ἀπελοκωτόων, θεβαίαν δὲ ἀσχολῶν ὄντα, τῶν δὲ ἄλλων οὐδενὸς οὐδὲ ἀξιοφρονῶ περὶ τῆς παρῆσαν ἡμῖν ἀντιτάξασθαι. Ἐξ ὧν δὲ ἡμῖν καὶ τὰ ἡμέτερα αὐτῶν ἀσφαλῶς ἔχον, καὶ τὰ τῶν ἄλλων δίκην μὲν βραβεύω. ἀπειρημένοι μὲν χάριτος οὐκ εἶμεν, πλείω δὲ ἢ χίλια, καὶ πονηρότητα τάλαντα ἀνηλώσας, ἡμῶν οὐδὲν δέουσι, οὐδὲ οἱ τῶν πολλῶν συμμάχους ἐκτισησόμεθα, εἰρήνης οὐσης ἀπολαύσασιν οὗτοι. ἐχθρὸν δὲ ἐπὶ ἡμῶς αὐτοῖς τηλικούτων ἰσχυρῶν.

Nunc dum leues isti præsent, quis rerum vestrarum status est: Idemne, & similis: ac cætera quidem taceo, cum haberem multa dicere. Sed quamquam in tantam incidimus solitudinem, quantum videtis omnes, eum Lacedæmonij perierint, & Thebani occupati sint, & cæterorum nemo tantas vires habeat, ut nobiscum de principatu contendere ausit: cumque nobis liceret, & priuata nostra sine periculo tenere, & reliquorum controuersias disceptare: tamen priuati sumus nostra prouincia, & amplius mille & quingenta talenta nullo cum fructu insumpsimus, & quos in bello socios parauimus, hi pacis tempore perierunt, & hostem contra nos meriplos tantum instruximus.

ITEM OBIVRGATIO GRAVIS, ET SERIA.

Philipp. 4.

Υμῶς τοίνυν οὐτ' ἀκούειν παρὶν ἂν, ἄπειμα ἴσθαι, ἀλλὰ παρὰ τὰ πράγματα οὐτε βουλευσάμενοι περὶ οὐδενός, εἰς βατὸν ἰσοχίας ἀλλ' ὅταν μὲν ἔπειτα παρὰ σκευάζησιν ὑμῶς, ἀμελησάμενοι τὴν ποιήσασθαι, καὶ ἀνὰ παρασκευάζεσθαι, φασθε μὲν, καὶ ἐάν τις ἡλεῖσθε, ἡθελάμενοι ἐπειράσαντες ἀποκλωθῆσθε, ἢ πωλοιορκῆσθαι ἢ πώθησθε, τῆν αὐτῶν ἀκροῦσθε, καὶ παρασκευάζεσθε. ἢν δὲ ἀπὸ ἐταρῶν, καὶ βιβλαῶν τότε χαρῆς, οὐδὲ ὑμῶς οὐκ ἠθέλησθε. παρὰ τὴν δὲ χριστῶν τοῖς παρασκευασμένοις, ἢν ἡμῶς ἀκούσθε, τῶν αὐτῶν ἐκ τῶν τοῖσδε ἑσθῶν, μόνοι τῶν πάντων ἀνθρώπων ὑμῶς τῶν αὐτῶν τοῖς ἄλλοις ποιήσθε. οἱ μὲν γὰρ ἄλλοι πάλιν ἀνθρώποι, πρὸ τῶν πραγμάτων εἰσάσασιν χριστῶν τῶν βιβλαῶν. ὑμῶς δὲ ἡμεῖς τὰ πράγματα.

Vos autem nec audire, priusquam res ipsæ adfuerint, ut nunc: nec vlla de re deliberare solitis per orium: sed cum ille se contra vos instruit, idem agere, & vicissim instrui cessatis, & si quis aliquid tale dixerit, eijcitis. Postquam autem perijisse, aut obsideri aliquid intellexistis: tum demum auditis, & instrui minifuerit autem audiendi tempus, & comparandi sese, tum, cum vos voluistis: rei autem gerendæ, & vrendi apparatus, nunc cum auditis. Itaque his moribus soli mortalium omnium, contra quam alij solent, factitatis. Nam omnes alij homines ante negotia deliberare solent: vos post negotia.

Xx

ITEM

ITEM NOBILISSIMA OBIVRGATIO MORVM recensium.

Philipp. 3.

Τὸν οὖν αἰὼνα τῶναις οὐ γὰρ ἀνευλίγη, καὶ
 δικαίως ἀπίως, οὐτε τοῦ οὐκ ἔχοντος
 μίας, πρὸς ἐλευθερίαν ἀπαντες οἱ Ἕλληες· οὐτε
 γὰρ πρὸς τὸ δουλεύειν, ἢ ἄ τοτ' ἦ, ὡς ἀντιπρὸς Ἀθη-
 ναίῳ, οὐ γὰρ τῶν ἑλλήων διακρίσις, διὸ οὐκ ἔ-
 στω, ὅτι τὸ Περσῶν ἐπράττειε πλ. ἴα, καὶ ἐλευθερίαν
 ἤγειρε τὴν Ἑλλάδα, καὶ οὐκ ἐναυμαχίαις, οὐτε περὶ
 μάχης οὐ μίας ἠτάσθη, ὡς ἀπολλωλεῖς, ἀπαν-
 τα λεύκανται, καὶ ἀνω καὶ κάτω πεποίηκε τὰ
 τ' Ἑλλήων παραγμάτα, πῶς ἦν τυτ' οὐδὲν ποι-
 κίλον οὐδὲ ἄλλο, ἀλλ' οὐ τοὺς παρὰ τ' ἀρχαί-
 κει βελομέωρ, ἢ καὶ διαφύρειν τὴν Ἑλλάδα,
 χρήματα λαμβάνοντας, ἀπαντες ἐμισθῶρ, καὶ
 χλοπῶταλον ἦν, τὸ δαμοσκύνια δελεγεθῆναι,
 καὶ ἡμιόρῳ μίση τῶντο ἐκολάζορ, καὶ παραί-
 τησις οὐ μεία ἢ οὐδὲ συγῆμη, τὸν οὖν κερῶρ
 ἐκαστ' τ' παραγμάτων, ὅτι ἡ τύχη, καὶ τοῖς αμι-
 λῶσι κατὰ τ' ἀρροσχοίωρ, καὶ τοῖς μὲν ἐνέ-
 λῶσι ποιεῖ, κατὰ τ' πάντα ἀπρὸς ἡκὴν παρὰ
 τὸν ἦν, πολακίς παρὰ σκευάζει, οὐκ ἦν παρὰ
 σῶμα παρὰ τ' λεγόντων, οὐδὲ πῶς στρατηγῶν,
 οὐδὲ τὴν πρὸς ἀλλήλους ὁμόνοια, οὐδὲ τὴν πρὸς
 τοὺς βαρβάρους καὶ τοῖς τυράννοις ἀπιστία, οὐδὲ
 ἄλλας τ' τοῖστων οὐδὲρ. ἦν δὲ ἀπαντ' ὡσπερ δὲ
 ἀγορῶς, ἐκπέπρακται ταῦτα. ἀλλοιοὶ κίλοι δὲ ἀντι-
 τῶτωρ, ὅρ' ὡς ἀπολλωλε καὶ νέου σκεν ἢ ἐμάς.
 ταῦτα οὐδὲ πῆζήλθ, εἰς εἰς ἐλπὴ εἰ γέλθ,
 ἀνὸ μολογῆ συγῆμη, τοῖς ἐλεγεχομένοις μί-
 σθ, ἀν τῶτοις πῆς ἐπὶ μῶ τῶλλα πῶντα, ὅσα
 ἐκ τῶ δαμοδοκίη ἤρτηλα. ἐπὶ τῶ κέρει γέ, καὶ
 σωματῶν πῆζήλθ, καὶ χρημάτων πῆζήλθ, καὶ
 ἄλλης κατὰ σκευῆς ἀρροσία, καὶ τῶλλα, οἷς ἀν-
 ἴς ἰσχύων τῶς πῶλοις κρίνοι, ἦν ἀπαντα, καὶ
 πῶντα, καὶ μείζω ἐπὶ τῶ τῶ πολλῶ ἀλλ' ἀπαντα
 ταῦτα ἀχρίστα, ἀπρὸς ἡκὴν, ἀνὸ ἡκὴν ὡς τῶ
 λῶτων γήγητωρ.

QUAE igitur causa est harum rerum? neque
 enim sine ratione, & iusta causa, vel tum
 aded alacres erant ad libertatem defendendam
 omnes Graeci, vel nunc ad tolerandam serui-
 tutem. Fuit tum aliquid, fuit, Athenienses, in
 populi animis, quod nunc non est: quod Per-
 sarum opulentiam vicit: quod Graeciae liber-
 tatem asseruit: quod neque navalibus, neque
 terrestribus in praeliis succubuit. Id postquam
 nunc perditum est, omnia corruptis, & totam
 Graeciam sursum deorsum permisit. Quid
 igitur fuit illud vobis multiplex, aut artificio-
 sum, sed vniuersale, & perpetuum odium eor-
 um, qui a domandi cupidis, aut etiam Grae-
 ciam corrumpere conantibus, pecuniam acci-
 piebant. Grauisimum crimen erat, si quis ac-
 ceptorum munerum conuinceretur: eumque
 maximis poenis afficiebant: neque deprecationi
 erat, aut veniae quicquam loci. Proinde oc-
 casionem singularum rerum, quam fortuna
 etiam negligentibus contra attentos, & igna-
 vissimis contra strenuissimos saepe suppeditat,
 a nemine vel oratore; vel Imperatore nundi-
 nari licebat; neque etiam concordiam inter
 nos: neque diffidentiam aduersus barbaros, &
 tyrannos: neque denique tale quicquam.
 Nunc tanquam e foro, & diuendita sunt om-
 nia, & contra importata ea, per quae Graecia &
 perijt, & laborauit. Ea quae sunt? Admiratio, si
 quis aliquid accepit: nihil si conficitur: venia, si
 conuincitur: odium, si quis ista reprehendit:
 caetera omnia, quae pendunt a corruptelis.
 Nam & triremes, & multitudo hominum, &
 pecuniarj reditus, & reliqui apparatus copia,
 caetera denique, quibus vrbium vires aestimari
 solent, nunc omnia multo, & plura, & maiora
 sunt, quam superiori aetate: sed vniuersa
 haec inutilia, irrita, manca sunt,
 per eos, qui caupo-
 rantur.

S P S T E N T A T I O.

In qua ὁ ὕμνηρον quoddam in sensu, ut fiat admirabilior.

Philipp.

Ὅ γάρ ἐστι χείριστον αὐτῷ ἐκ τῆς παρρηλικούτου χρόνου, τὸ εὖ παρὸς τὰ μέλλοντα βέλτερον ὑπάρχει. Ἦ οὐδὲν ἐστὶ τῶν; ὅλε οὐδὲν, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι. Τὸ δὲ οὐδὲν παρὸς τῶν ὑμῶν, κακίως τὰ πράγματα ἔχει, ἐπείτοιγε, εἰ πάλιν ἂν προσήκε, παρατίοντα, οὐδὲ ὡς ἔχει, οὐδὲ ἀνελπίστῃ ἢ αὐτὰ βελτίω γενέσθαι. Ἐπειτα οὐθυμήσον, καὶ παρὰ ἄλλων ἀκέραια, καὶ τῶν εἰδότην, αὐτοῖς ἀναμνηστικόμενοις κλικέτω πῶς ἔχοντων δύναμιν Λακεδαιμονίαν ἔχει χρόνον οὐ πάλιν, ὡς καὶ ἄλλοι καὶ παρρηλικῶς οὐδὲ ἀνάξιον ὑμῶν ἐπράξατε τὸ πῶλεως, ἀλλ' ὑπεμείνατε ὑπὲρ τῶν δικῶν τὴν παρὸς ἐκείνης πόλεμον. τί οὐδὲν ἕνεκα ταῦτα λέγουσιν εἰδότες, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ δεῖσθαι, ὅλε οὐδὲν αὐτε φυλαττομένοις ὑμῖν ἐπιφοβέρον, οὐδὲ ἀνὸς ἄλλοι γάρτε, ταῦτον οἶον ἂν ὑμῶν ἐβλήθην παρὰ τῶν ἐπιμασι γράμματα, τῆ τότε ῥά μιν τῆ Μακεδονίᾳ, ἢ ἔκρωται ἐκ τῆ παρρηλικῆς, εἰ μὴ καὶ παρρηλικῶς τὸν ἔμ, καὶ τῆ ἰνὸν ὑβρεῖ τῶν, δὲ ἢν ταρὰ τῶν μεθὰ, ἐκ τῆ μηδὲν φρονιζέτω ἂν ἐχρήμα.

N A M quod in eo superioribus temporibus fuit pessimum, id ipsum est ad ea, quae restant optimum. Quid illud igitur est? quod propter ceteram vestram, & neglectum officij, res aduersae sunt. Nam si vobis omnia, quae decet, agentibus, res ita se haberent; ne spes quidem vlla reliqueretur, eas fore meliores. Deinde cogitandum id, quod partim ex alijs auditis, partim ipsi nostis; atque in memoriam reuocandum quanta aliquando potentia Lacedaemonijs praeditis: idque non ita olim, quam praecclare, & conuenienter, nihil alienum dignitate vrbis admiseritis: sed pro defensione iuris bellum illorum sustinueritis. Qua igitur gratia haec dico? ut sciatis, Athenienses, & videatis, nec quicquam praecautibus vobis esse formidabile: neque si neglexeritis, ex animi vestri sententia quicquam successuram: utque exemplis utamini, potentia quae tum fuit Lacedaemoniorum, quam vigilantia vestra superastis, & tunc insolentia Philippi, propter quam aestuamus, eo quod nihil eorum, quae curanda erant, curauimus.

EXEMPLVM ORATIONIS CIVILIS, ET FIGVRATAE, per dialogismos, & sermocinationes.

Quae est valde practica, & efficax ad sensus ferendos.

Magna in hoc genere figurarum Demosthenis felicitas.

Philipp.

Ποῦ οὐκ, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πότε ἀχρή, πράξιτε; ἐπειδὴ, νῦν Δία, ἀνάγκη τις ἦ; ἰνὸν δὲ πὲρ τὰ γεγονότα ἡγήσασθε, ἢ γὰρ οἶμαι, τοῖς ἐλευθέροις μετὰ τὴν ἀνάγκην τὴν ὑπὲρ τῶν πραγμάτων ἀσχόντων εἶναι, ἢ ἐβλεσθε, εἰπέ μοι, περὶ τοῖς αὐτῷ πωθάνεσθαι κατὰ τὴν ἀγορὰν, ἢ γὰρ τὰ ἡμεῶν; γίνονται γὰρ ἂν ἡμεῶν ἄλλο, ἢ Μακεδῶν ἀπὸ Ἀθηνῶν καὶ Ἀπολλωνίᾳ, καὶ τὰ

Quando igitur Athenienses, agenda quae sunt, ageritis? Vbi aliquid acciderit: vbi credo necessitas aliqua fuerit? Quid vero de ijs, quae nunc fiunt, est existimandum? Nam ego quidem arbitror liberis hominibus maximam esse necessitatem, susceptum in rebus gerendis dedecus. Num vultis circueuntes alius percipere aliquid in foro? Age dic mihi, numquid afferitur nouum potestne quid magis nouum fieri, quam quod homo Macedo subigit Athenienses, & Graeciam ad.

SERMOCINATIO, ET ORATIO
valde morata.

Philipp. 4. **Α**λλά επειδάν ἐ τῷ πρὸς φίλιππον ἐμ-
πέτη, οὐδὲ ἀναστάς ἐς λέγει, ὡς οὐ δεῖ
ληρεῖν, οὐδὲ χάριεν πόλεμον παραθεῖς οὐθὲς
ἔξει. τὸ τὴν εἰρήνην ἀγειν ὡς ἀγαθόν, καὶ τὸ ἔ-
ρπειν δύναμιν μεγάλην, ὡς χαλεπὸν, καὶ διαρ-
πάζειν πῆες τὰ χρήματα βέλονται; καὶ ἄλλες
ὡς οἰονται, ἀληθεύοντες λέγουσι. ἀλλὰ δὲ εἰδὼς
τὴν μὲν εἰρήνην ἀγειν, οὐχ ὑμᾶς πείθει, οἷγε
πεισεμένοι κληθεῖτε, ἀλλὰ τὸν τὰ πόλεμον
πράττοντα. ἀν γὰρ ἐκείνῳ πείθῃ, τὰ γε ἀφ' ὅ-
μων ὑπάρχει.

Sed ubi aliqua Philippi mentio incidere,
statim quidam surgens dicit: non esse nu-
gandum, nec decernendum bellum: atque or-
dine collationem instituit: in pace vivere
quam præclarum? & magnum alere exerci-
tum, quam difficile: & quidnam diripere vo-
lunt ærarium: aliasque fabulas narrant; ut opi-
nantur, verissimas. Verum, pacem, ut seruetis,
non vobis certe est persuadendum, quibus
persuasum est: sed illi, qui rei militari vacat.
Cui persuasum si fuerit: in vobis sanè mota
nulla erit.

II A P P H Σ Ι Α.

Philipp. 11. **Ε**γὼ νῦν τοὺς θεοὺς τὰ λέγειν, ἀπαρρησίως
ἔρω πρὸς ὑμᾶς, καὶ οὐκ ἀποκρύψομαι, οὐχ
ἵνα εἰς λοιδορίαν ἐμπέσω, ἐμαυτῷ μὲν ἔστι
λόγον παρ' ὑμῖν ποιῆσαι, τοῖς δὲ ἐμοὶ πορτοκρῆ-
σασιν ἔσταρχῆς. κατηνὴν πρὸς ἄσχετον πρόμασθον
τῷ πάλιν γέλε λαθεῖν παρὰ φίλιππον. οὐδ' ἵνα
τινὸς ἀλλοῦ ἀδολοσχω. ἀλλοῖμαι πρὸς ὑμᾶς λυ-
πήσειν ἀ φίλιππον πρὸς ἡμῶν ἢ τὰ νυνί.

Ego ita me Dij ament, verum apud vos libe-
rerè dicam, & non dissimulabo: non ut
conuitium delapsus, efficiam, ut ego vicissim
conuitijs apud vos incessar: ijs autem, qui ab
initio mihi infesti fuerunt, novam præbeam
occasionem aliquid accipiendi à Philippo, ne-
que, ut frustra garriam: sed quod aliquando
nobis molestiora Philippi facta puto, quam
nunc.

D E P R E C A T I O.

Philipp. 11. **Τ**αυτ' οὖν, ὡς μὲν ὑπομνήται, νῦν ἵκανῶς
εἶρηται. ὡς δὲ ἀνέξετα δεῖν μάλιστ' ἀκρι-
βῶς, μὴ γένοιτο ὡ πάντες θεοί.

Hæc igitur, ut admonendi gratia, nunc di-
xisse sufficiat: absit autem, idque Dij omnes
prohibeant; ne experiundo certissime com-
probentur.

De exarseti figurarum, & figuris declamato-
rijs.

CAPVT XXVII.

Aliud est tractationis genus omnino pi-
ctum, effluens, & declamatorium, qua-
re est logodædalorum, qui ad aurium po-

tius delicias, quam ad probabilitatem elabo-
rant orationem; cuius hic exempla nonnul-
la subjiciemus, in quibus figuras figuris
implexas, & contortulas acu-
minum conclusiones
possis agnos-
cere.

ΥΥ

ΕΡΗ-